

Forskrift om bruk av hangglider og paraglider

Dato	FOR-2010-01-05-1
Departement	Samferdselsdepartementet
Publisert	I 2010 hefte 1
Ikrafttredelse	15.01.2010
Sist endret	
Endrer	FOR-1979-04-20-4566
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-1993-06-11-101-§15-4, FOR-1999-12-10-1273
Kunngjort	08.01.2010 kl. 14.45
Rettet	19.01.2010 (tittel)
Korttittel	Forskrift om bruk av hangglider og paraglider

Hjemmel: Fastsatt av Luftfartstilsynet 5. januar 2010 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 15-4, jf. delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273.

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å sikre at bruk av hangglider og paraglider skjer på en sikker og samfunnstjenlig måte.

§ 2. Virkeområde

Denne forskriften gjelder bruk av hangglider og paraglider innenfor norsk område, jf. luftfartsloven § 1-1 og § 1-2.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- hangglider*: en bemannet innretning med en fast vingestruktur og tyngre enn luft, som kan startes og landes ved hjelp av pilotens egen muskelkraft eller startes ved hjelpemotor, oppslep eller opptrekk, og som under flyging bæres oppe av aerodynamiske reaksjoner på faste bæreflater (ikke roterende flater) uten permanent fysisk kontakt med bakken.
- paraglider*: en bemannet innretning, tyngre enn luft som, uten en fast vingestruktur, skaper en varierende motstand, som piloten kan styre med to eller flere styreliner, og som kan startes ved hjelp av pilotens egen muskelkraft, ved hjelpemotor, ved opptrekk eller ved dropp fra helikopter, friballong eller tandem paraglider, og som under flyging holdes oppe av aerodynamiske reaksjoner på faste bæreflater (ikke roterende flater) uten permanent fysisk kontakt med bakken.
- pilot*: den som betjener hanggliderens eller paragliderens styreorganer og er ansvarlig for føring og sikkerhet under flygingen.

§ 4. Godkjenning av sikkerhetssystem

Flyging med hangglider eller paraglider kan bare utføres av person tilknyttet organisasjon som har fått godkjent et sikkerhetssystem av Luftfartstilsynet.

Sikkerhetssystemet skal inneholde:

- a) plan for utdanning av utøvere av hanggliding og paragliding og opprettholdelse av deres kunnskaper og ferdigheter, herunder utstedelse av kompetansebevis,
- b) materiellreglement, innbefattet krav til konstruksjon og vedlikehold av hangglidere, paraglidere og nødvendig tilleggsutstyr,
- c) operative bestemmelser for de forskjellige arter av hanggliding og paragliding,
- d) medisinske minstekrav til utøverne,
- e) system for rapportering av avvik fra pkt. a) t.o.m. d) ovenfor til organisasjon, og
- f) organisering som sikrer utvikling og etterlevelse av pkt. a) t.o.m. e) ovenfor.

Luftfartstilsynet kan sette vilkår for godkjenning av sikkerhetssystem, herunder tidsbegrense godkjenning og rett til å pålegge endringer av sikkerhetssystemet.

§ 5. *Krav til utøvere*

Utøver av hanggliding og paragliding må ha oppnådd myndighetsalder. Dersom det foreligger tillatelse fra foresatte, kan hanggliding og paragliding utøves av person som har fylt 15 år.

Utøver av hanggliding og paragliding må kunne dokumentere at han i løpet av det siste året forut for gjennomføring av aktuell flyging har gjennomgått utdanning eller opprettholdelse av ferdighet for den aktuelle art og for den aktuelle vanskelighetsgrad, slik dette er beskrevet i sikkerhetssystemet, jf. § 4.

Utøver av hanggliding eller paragliding skal ha gyldig kompetansebevis utstedt i henhold til det godkjente sikkerhetssystem.

Sertifikat eller kompetansebevis skal medbringes under flyging.

Luftfartstilsynet kan instruere organisasjoner som har fått godkjent sikkerhetssystem i medhold av § 4 med hensyn til utstedelse av eller tilbaketrekking av kompetansebevis. Samferdselsdepartementet er klageorgan for vedtak om å trekke tilbake sertifikat eller kompetansebevis.

§ 6. *Forberedelse av hanggliding eller paragliding*

Før hanggliding eller paragliding gjennomføres skal tillatelse til bruk av startområde og planlagt landingsområde være innhentet fra grunneier eller andre som disponerer dette hvor dette ikke er åpent for fri ferdsel for allmennheten/allmennhetens frie ferdsel.

Før hanggliding eller paragliding i forbindelse med offentlige tilstelninger gjennomføres skal tillatelse være innhentet fra lokale politimyndigheter.

Hanggliding eller paragliding i kontrollert luftrom skal planlegges og utføres i samråd med relevant enhet av lufttrafikkjenesten.

§ 7. *Gjennomføring av hanggliding eller paragliding*

Hanggliding og paragliding skal gjennomføres i overensstemmelse med operative bestemmelser i det godkjente sikkerhetssystemet, jf. § 4 (2) bokstav c).

I tillegg til forrige ledd gjelder følgende for flyging med hangglider og paraglider:

- a) flyging skal bare foregå under VFR-forhold, forskrift om lufttrafikkregler (BSL F 1-1). Flyging i tidsrom definert som «natt» i forskrift om lufttrafikkregler (BSL F 1-1) § 1-3, er kun tillatt dersom det er særlig beskrevet i sikkerhetssystemet.
- b) flyging skal skje i så god avstand til tettbebyggelse og folkeansamlinger i friluft at det ikke er sannsynlig at landing vil foregå i eller nær slike områder
- c) flyging skal skje i samsvar med reglene i forskrift om lufttrafikkregler (BSL F 1-1) så langt de passer.

§ 8. *Dropp av paraglider fra sivilt helikopter*

Dropp av paraglider fra sivilt helikopter skal kun utføres fra helikopter tilknyttet ervervsmessig virksomhet, og som har en prosedyre for slike dropp som er godkjent av Luftfartstilsynet.

Ved flyging med utøvere som skal foreta utsprang med hangglider eller paraglider skal følgende begrensninger være innført i flygehåndboken:

- a) røyking er ikke tillatt,
- b) alt løst utstyr ombord skal være sikret, og
- c) bagasje er ikke tillatt medført i luftfartøyet.

Før dropp av paraglider gjennomføres skal det utpekes en pilot blant paragliderne som har ansvaret for sikkerheten i tilknytning til droppet. Den ansvarlige piloten skal ta nødvendige forholdsregler for å hindre utilsiktet åpning av paraglider før dropp.

§ 9. Flyging med motorisert hangglider eller motorisert paraglider

Flyging med motorisert hangglider eller motorisert paraglider skal gjennomføres i overensstemmelse med operative bestemmelser i det godkjente sikkerhetssystemet, jf. § 4 (2) bokstav c).

I tillegg til forrige ledd gjelder følgende bestemmelser for flyging med motorisert hangglider og paraglider:

- a) flyging skal ikke foregå om natten og kun under VFR-forhold, uten etter særskilt tillatelse fra Luftfartstilsynet
- b) flyging skal skje i så god avstand til tettbebyggelse og folkeansamlinger i friluft at det ikke er sannsynlig at landing vil foregå i eller nær slike områder, og at flygingen ikke kan virke støymessig forstyrrende for omgivelsene
- c) flyging skal skje i samsvar med reglene i forskrift om lufttrafikkregler (BSL F 1-1) så langt de passer.

Flyging med motorisert hangglider og motorisert paraglider skal loggføres. Følgende opplysninger skal loggføres:

- a) For pilot:
 - (i) tidspunkt for flyging
 - (ii) avgangssted og landingssted
 - (iii) løpende total flygetid for pilot
 - (iv) attesting.
- b) For motoren:
 - (i) gangtid for motor
 - (ii) løpende total flygetid for motor
 - (iii) vedlikeholdsintervaller
 - (iv) teknisk avvik for motor.

Loggførte opplysninger iht. forrige ledd skal oppbevares i minimum 12 måneder etter siste flyging, eller etter at motoren er tatt ut av bruk.

§ 10. Administrative bestemmelser

Dersom hangglider eller paraglider benyttes i strid med lov, forskrift eller godkjent sikkerhetssystem, kan Luftfartstilsynet helt eller delvis trekke tilbake godkjenningen av sikkerhetssystemet, herunder trekke tilbake godkjenningen for enkelte klubber eller underavdelinger av organisasjonen som har godkjent sikkerhetssystem.

Luftfartstilsynet kan på anmodning fra person med tilknytning til organisasjon som har fått godkjent sikkerhetssystem, jf. § 4 første ledd, i vedtak instruere organisasjonen i spørsmål knyttet til personens rettigheter til å fly med hangglider eller paraglider.

§ 11. Dispensasjon

Luftfartstilsynet kan etter søknad, og når særlige grunner tilsier det, dispensere fra bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift. Med særlige grunner menes bl.a. endringer i utøveres minstealder eller andre endringer som har til hensikt å analysere sikkerhetsnivået for flyging med hangglider eller paraglider.

§ 12. *Straff*

Brudd på forskriften § 4, § 5, § 6, § 7, § 8 og § 9 er straffbart etter luftfartsloven kapittel XIV.

§ 13. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift gjelder fra 15. januar 2010.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 20. april 1979 nr. 4566 om bruk av hengeglidere (BSL D 4-7).